

ТЕРИТОРИАЛНИ ОСОБЕНОСТИ В БРОЯ И
ЛОКАЛИЗАЦИЯТА НА РОМИТЕ В БЪЛГАРИЯ
ОТ ОСВОБОЖДЕНИЕТО ДО НАЧАЛОТО НА
XXI ВЕК

ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА

Според първото пребояване, проведено в Княжество България през **1881** г., ромите наброяват 37 600 г. Те са разпространени сравнително равномерно по територията на страната. Въпреки това се отклояват някои околии с два пъти по-висока концентрация на ромско население, относителният дял на което достига над 3 %. Всички тези околии се намират в придунавската част – Лом паланка (дн. Лом) (4,4 %), Рахово (дн. Оряхово – 4,1 %), Силистра (3,3 %), Провадия (3,3 %). С най-нисък относителен дял (под 1 %) се отличават окръзите Търново, Севлиево, Кюстендил и Ловеч. Въпреки равномерното разпределение на ромското население, с най-голяма териториална концентрация се отличава Североизточна България, в която са съредоточени близо половината от ромите в Княжеството и относителният им дял (2,5 %) е по-висок от средния (1,9 %). С по-висока териториална концентрация се отличава също Северозападна България, в която е съредоточена приблизително 1/3 от ромското население и относителният му дял е с близо два пъти по-висок в сравнение със средния за страната. Най-малък е броят на ромите в окръзите на Югозападна и Северната централна част на Княжеството, където те са едва 1 % (Приложение 2).

При пребояването през **1884** г. ромското население в Източна Румелия съставлява по-висок относителен дял от този на Княжество България. Ясно се отклояват окръзите, попадащи в Източна Стара планина и източната част на Задбалканските котловини, в които са съредоточени 1/5 от ромите в Източна Румелия – Сливен (5,6 %), Котел (3,9 %), Карнобат (3,5 %), Айтос (3,4 %). Други околии с по-висок относителен дял на ромите са Татар Пазарджик (дн. Пазарджик) (6,2 %), Сърнена гора (4,8 %), Пещера (4,4 %) (Приложение 3).

През **1887** г. в Княжество България са регистрирани 1268 селища с наличие на ромско население. В началото на XX в. тези селища наброяват 1857, а според пребояването през 1946 г. техният брой възлиза на 1985. Независимо от ширещото се мнение в публичното пространство за териториално разрастване на ромското население, броят на тези селища незначително се увеличава и в началото на 90-те години е 2069 (1992 г.).